

BBA-1901100102041000 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2019) Examination

June-July - 2021

Sanskrit : CCT-10

(Vedang - Nirukta Adhyay-2) Paniniya siksa, chhand
(New Course)

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instructions :

- (૧) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
- (1) Attemp any five question.
- (૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
- (2) Each question carries equal marks.
- (૩) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- (3) Figure to right indicate full marks.

૧	નીચેના બે વાક્યોને સંદર્ભ સહિત સમજાવો :	૧૪
1	Explain following two sentences with reference to the context :	14
	(૧) નાવૈયાકરણાય । નાનુપસન્નાય । અનિદંવિદે વા । નિત્યં હ્યવિજ્ઞાતુર્વિજ્ઞાનેઽસૂયા ।	
	(૨) તત્રેતિહાસમાચક્ષતે । દેવાપિશ્ચાર્ષિષેણઃ શંતનુશ્ચ કૌરવ્યો ભ્રાતરૌ બભૂવતુઃ ।	
૨	નીચેના બે શ્લોકોનો સમજૂતી સાથે અનુવાદ કરો :	૧૪
2	Translate with explanation following two verses :	14
	(૧) વ્યાઘ્રી યથા હરેત્ પુત્રાન્ દંષ્ટ્રાભ્યાં ન ચ પીડયેત્ ।
મીતા પતનભેદાભ્યાં તદ્વદ્ વર્ણાન્ પ્રયોજયેત્ ॥	
	(૨) અજ્ઞાનાન્ધસ્ય લોકસ્ય જ્ઞાનાઞ્જનશલાકયા ।
ચક્ષુરુન્મીલિતમ્ યેન તસ્મૈ પાણિનયે નમઃ ॥	
૩	નીચેના ચાર શબ્દોના યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો :	૧૪
3	Give etymology with reference to યાસ્ક four of the following :	14
	(૧) નિર્ઝતિઃ	
	(૨) હિરણ્યમ્	
	(૩) સમુદ્રઃ	
	(૪) આદિત્યઃ	

૪	નીચેના બે છંદોના લક્ષણ આપી તેનું બંધારણ સોદાહરણ સમજાવો :	૧૪
4	Define two of the following metres and explain their structure with illustration.	14
	(૧) શાર્દૂલવિક્રીડિતમ્	
	(૨) સ્મધરા	
૫	નીચેના બે છંદોના લક્ષણ આપી તેનું બંધારણ સોદાહરણ સમજાવો :	૧૪
5	Define two of the following metres and explain their structure with illustration.	14
	(૧) શિખરિણી	
	(૨) પુષ્પિતાગ્રા	
૬	યાસ્કનાં નિર્વચનનાં સિદ્ધાંતો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	૧૪
6	Write a detailed note on yaskas principles of etymology.	14
૭	પાણિનીય શિક્ષાના પ્રમુખ વિષયો વર્ણવો.	૧૪
7	Describe main topics of પાણિનીય શિક્ષા.	14
૮	આર્યા છંદને સમજાવી તેના પ્રકાર વિશે માહિતી આપો.	૧૪
8	Explain આર્યા metre and give detail about its type.	14
૯	નીચેની બે ટૂંકનોંધ લખો.	૧૪
9	Write following two short notes.	14
	(૧) ગૌ: શબ્દ અંગેના વિવિધ મતો.	
	(1) Different views about the word ગૌ:	
	(2) ઉત્તમપાઠકલક્ષણાનિ ।	
૧૦	નીચેની બે ટૂંકનોંધ લખો.	૧૪
10	Write following two short notes.	14
	(૧) વૃત્ર અંગેના વિવિધ મતો.	
	(1) Various views about વૃત્ર	
	(૨) પાણિનીય શિક્ષામાં વર્ણિત વેદ-વેદાંગો અને તેમના અધ્યયનનું ફળ.	
	(2) વેદ વેદાંગાનિ according to પાણિનીય શિક્ષા and conclusion of its study:	